ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสินค้าเกษตร

ปัจจัยเศรษฐกิจจากภายนอก

- เศรษฐกิจโลก
- เศรษฐกิจการเกษตรโลก
- ราคาน้ำมันดิบ
- อัตราแลกเปลี่ยน

เศรษฐกิจโลก

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้คาดการณ์อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP) ในปี ๒๕๖๓ เศรษฐกิจโลกอยู่ในทิศทางการขยายตัวช้าที่สุดนับตั้งแต่เกิดวิกฤตการเงินครั้งก่อนเมื่อปี ๒๕๕๒ (วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ (ซับไพรม์) และวิกฤติหนี้ในกลุ่มประเทศยูโรโซน) สืบเนื่องจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างเศรษฐกิจ พร้อมปรับลดประมาณการการเติบโตของเศรษฐกิจโลกลงเหลือเพียง ๓.๓% ในปี ๒๕๖๓ และ ๓.๔% ในปี ๒๕๖๔ จากตัวเลขคาดการณ์ก่อนหน้าที่ระดับ ๓.๔% และ ๓.๖% ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นถึงกำลังซื้อของตลาดโลกที่ขยายตัวลดลง (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ ตัวเลขคาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP)

	มูลค่า GDP (ดอลลาร์)	*๒๕๖๑*	*๒๕๖๒*	*๒๕๖๓f*	*๒๕๖๔f*
โลก	๘๗.๒ ล้านล้าน	๓.๖	๒.๙	๓.๓	๓.๔
สหรัฐอเมริกา	๒๑.๓ ล้านล้าน	๒.๙	๒.๓	๒.๐	๑.๗
จีน	๑๔.๒ ล้านล้าน	๖.๖	๖.๑	๖.๐	๕.๘
ยูโรโซน	๑๓.๖ ล้านล้าน	๑.๙	๑.๒	๑.๓	๑.๔
ญี่ปุ่น	๕.๑ ล้านล้าน	๐.๘	๑.๐	๐.๗	๐.๕
ไทย	๕.๑ แสนล้าน	๕.๒	๔.๘	๔.๙	-
เวียดนาม	๒.๖ แสนล้าน	๗.๑	๖.๕	๖.๕	-

Source: รายงาน World Economic Outlook ๒๐๒๐ ฉบับเดือนมกราคม International Monetary Fund (IMF), ๒๐๒๐

เศรษฐกิจการเกษตรโลก

องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ระบุราคาอาหารโลกในปี ๒๕๖๒ (ม.ค.-พ.ย.) เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๙ จากปี ๒๕๖๑ (ตารางที่ ๒) สะท้อนว่าราคาสินค้าในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย (ราคาที่เกษตรได้รับเพิ่มขึ้นน้อย) เพิ่มสูงในกลุ่มราคาเนื้อสัตว์ (โดยเฉพาะกลุ่มเนื้อวัว) ขณะที่กลุ่มราคาน้ำมันพืชมีการขยายตัวลดลงถึงร้อยละ ๙.๑ โดยลดลงในน้ำมันปาล์ม และกลุ่มธัญพืชที่ขยายตัวลดลงร้อยละ ๐.๔ โดยสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปรับตัวลดลงสูงสุดในประเทศสหรัฐฯ เมื่อดูดัชนีราคาสินค้ารายปี พบว่าดัชนีกลุ่มราคาน้ำตาลและน้ำมันมีแนวโน้มปรับตัวลดลง (ภาพที่ ๑)

ตารางที่ ๒ อัตราการขยายตัวในกลุ่มสินค้า (ม.ค.-พ.ย.) ๒๕๖๒

กลุ่มสินค้า	%Δ
ดัชนีราคาอาหารโลก	๐.๙
เนื้อสัตว์	๔.๗
ผลิตภัณฑ์นม	๑.๙
น้ำตาล	๑.๒
ธัญพืช	- ๐.๔
น้ำมันพืช	- ๙.๑

ภาพที่ ๑ ดัชนีราคาอาหารโลกและราคากลุ่มสินค้า

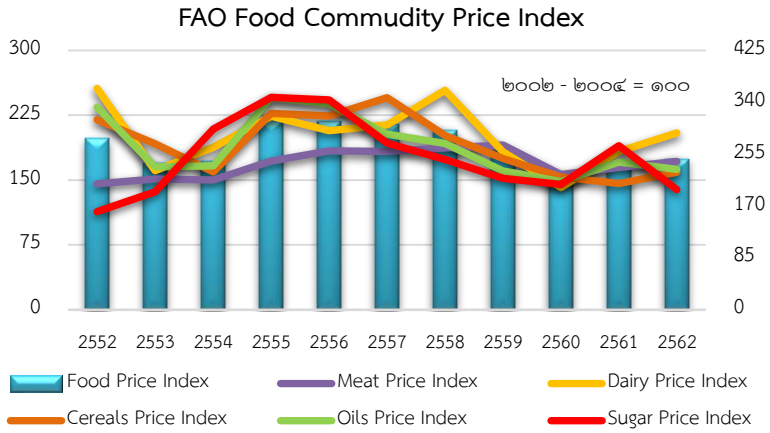

Source: Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), ๒๐๒๐

ภาพที่ ๒ ราคาน้ำมันดิบ (Brent) ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๒

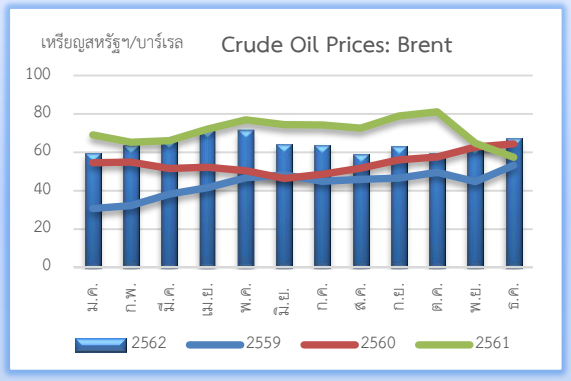

Source: U.S. Energy Information Administration, ๒๐๒๐

ราคาน้ำมันดิบ

ราคาน้ำมันดิบ Brent[๑] ในปี ๒๐๒๐ EIC[๒] ประเมินอยู่ที่ ๖๒ ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ลดลงราว ๓% YOY เนื่องจากความกังวลเรื่องอุปทานน้ำมันล้นตลาด (คาดว่าจะอยู่ที่ระดับ ๓.๕ แสนบาร์เรลต่อวัน) โดยปัจจัยหลักมาจากการเติบโตของอุปทานน้ำมันในสหรัฐฯ สำหรับในส่วนของอุปสงค์น้ำมันจะขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจโลกในปี ๒๐๒๐ ซึ่งมีแนวโน้มชะลอตัวคาดว่าราคาน้ำมันจะสามารถยืนได้อยู่เหนือระดับ ๖๐-๖๒ ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ราคาน้ำมันดิบชะลอตัวจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังสินค้าสินค้าเกษตรต่างๆ อาทิ อ้อย ปาล์มน้ำมัน ข้าว และยางพารา

อัตราแลกเปลี่ยน

EIC ประเมินอัตราแลกเปลี่ยนในปี ๒๐๒๐ อยู่ที่ประมาณ ๒๙.๕ - ๓๐.๕ บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจาก ๑) การเกินดุลบัญชีเดินสะพัดในระดับสูง เงินทุนสำรองต่อหนี้ต่างประเทศมาก ๒) ความเสี่ยงต่อเศรษฐกิจโลกปรับลดลง ส่งผลให้เงินทุนเคลื่อนย้ายมีแนวโน้มไหลกลับเข้าสู่ตลาดเกิดใหม่ในเอเชีย (EM-Asia) รวมถึงไทย ๓) ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ มีโอกาสปรับอ่อนค่าลงได้เล็กน้อย ส่งผลให้เงินบาทแข็งค่าขึ้นโดยเปรียบเทียบ

ภาพที่ ๓ อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ

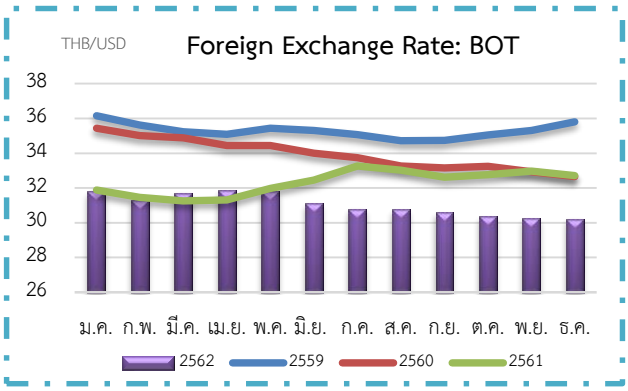

Source: Bank of Thailand, ๒๐๒๐

ผลผลิตด้านการเกษตรประมาณ ร้อยละ ๖๐ – ๗๐ เป็นการผลิตเพื่อส่งออก ดังนั้น หากค่าเงินบาทมีการแข็งค่ามากขึ้นจะส่งผลกระทบต่อสินค้าเกษตรไทย โดยสินค้าเกษตรที่อาจได้รับผลกระทบ อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไก่ กุ้ง ยางพารา เป็นต้น

---

[๑] ปริมาณน้ำมันดิบที่ซื้อขายกันในตลาดโลก ๒ ใน ๓ ของปริมาณน้ำมันดิบอ้างอิงจากราคาน้ำมันดิบ Brent ซึ่งเป็นราคาที่ถูกใช้อ้างอิงในยุโรป แอฟริกา และตะวันออกกลาง

[๒] Economic Intelligence Center (EIC) เป็นหน่วยงานภายใต้ธนาคารไทยพาณิชย์

ปัจจัยจากภายในประเทศ

- เศรษฐกิจไทยในภาพรวม
- สถานการณ์น้ำ
- สถานการณ์โรคระบาด แมลง ศัตรูพืช
- อัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าเกษตร

เศรษฐกิจไทยในภาพรวม

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) คาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี ๒๕๖๓ ว่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๗ – ๓.๗ โดยมีแรงสนับสนุนสำคัญประกอบด้วย (๑) แนวโน้มการขยายตัวในเกณฑ์ที่น่าพอใจของอุปสงค์ภายในประเทศทั้งในด้านการใช้จ่ายภาคครัวเรือน และการลงทุน (๒) การปรับตัวดีขึ้นของการส่งออกอย่างช้าๆ ภายใต้เศรษฐกิจโลก และการปรับตัวของภาคการส่งออกต่อมาตรการกีดกันทางการค้า (๓) การดำเนินมาตรการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาครัฐ และ (๔) การปรับตัวดีขึ้นของภาคการท่องเที่ยว ขณะที่ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยง (๑) ความเสี่ยงที่เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าและเศรษฐกิจโลกจะขยายตัวต่ำกว่าการคาดการณ์ (๒) ความผันผวนในระบบการเงินโลก(ระดับหนี้สาธารณะ) ยังอยู่ในเกณฑ์สูงและมีความเสี่ยงที่จะปรับตัวเพิ่มขึ้น และ (๓) ความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้ง

สถานการณ์ภัยแล้ง

ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ ณ วันที่ ๑๙ ม.ค. ๖๓ มีปริมาณน้ำทั้งหมด ๔๒,๘๔๘ ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นปริมาณน้ำที่ใช้การได้เพียง ๑๙,๓๐๕.๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งลดลงร้อยละ ๔๑.๖๕ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ ที่มีประมาณน้ำที่ใช้การได้ถึง ๓๓,๗๕๒.๐๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งเป็นการลดลงแทบทุกภาคของประเทศ นอกจากนี้คาดการณ์ว่าในระยะ ๓ เดือนนี้ (ม.ค. - มี.ค. ๖๓) ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งประเทศอาจต่ำกว่าค่าปกติราวร้อยละ ๑๐ ทำให้คาดว่าสถานการณ์ภัยแล้งในปี ๒๕๖๓ น่าจะมีความรุนแรงกว่าปีก่อน จนกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง และอ้อย เป็นพืชที่ได้รับผลกระทบหนักสุด เนื่องจากตรงกับฤดูกาลเก็บเกี่ยวซึ่งมีผลผลิตออกสู่ตลาดเกินกว่าครึ่งของผลผลิตทั้งปี และส่วนใหญ่ต้องอาศัยน้ำในเขื่อนเป็นหลัก จึงเป็นพืชที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งในวงกว้างจำเป็นต้องจับตาสถานการณ์น้ำเพื่อเตรียมรับมือในการจัดการความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด โดยคาดว่าพื้นที่ทางการเกษตรในภาคเหนือและภาคอีสานมีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากภัยแล้งในปีการเพาะปลูก ๒๕๖๓ มากที่สุด

ภาพที่ ๔ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ

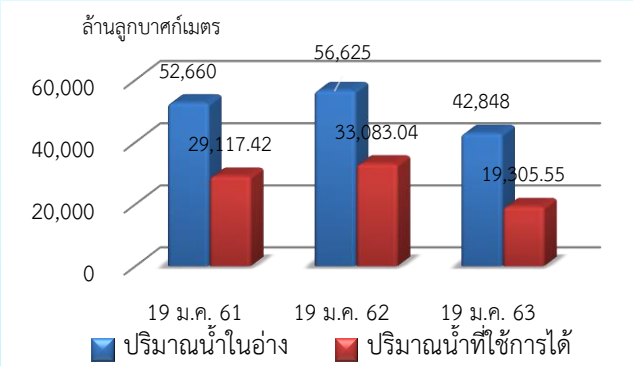

Source: กรมชลประทาน, ๒๕๖๓

ภาพที่ ๕ ปริมาณน้ำฝนสะสมทั่วประเทศ

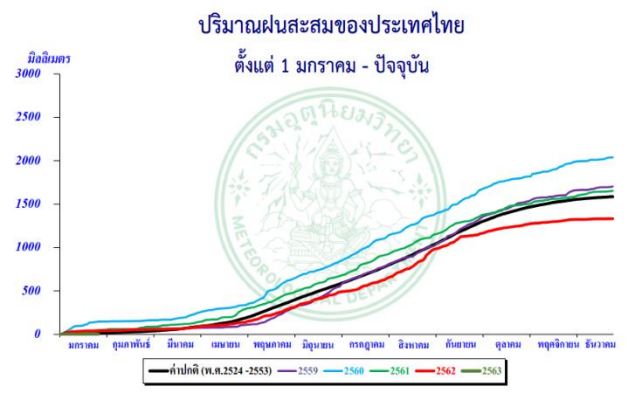

Source: กรมอุตุนิยมวิทยา, ๒๕๖๓

สถานการณ์โรคระบาด แมลง ศัตรูพืช

โรคใบด่างมันสำปะหลัง การแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังเกิดจากเชื้อไวรัส SLCMV หรือ Sri Lankan Cassava Mosaic Virus ทำให้ใบด่างเหลือง ใบเสียรูปทรง ลำต้นแคระแกร็น ส่งผลทำให้ต้นโตไม่เต็มที่ ผลผลิตเสียหาย โดยภาครัฐมีโครงการป้องกันและกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลังในพื้นที่ ๕๐ จังหวัด เพื่อตัดวงจรการระบาดของโรคใบด่าง และะชดเชยรายได้ให้กับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ โดยการชดเชยรายละ ๓,๐๐๐ บาทต่อไร่ ระยะเวลาโครงการตั้งแต่เดือน ต.ค. ๖๒ – ก.ย. ๖๓ โดยพื้นที่ปลูก ๕๓ จังหวัด จำนวน ๘,๙๑๐,๕๓๙ ไร่ พบการระบาด ๑๗ จังหวัด จำนวน ๖๙,๙๗๗ ไร่

โรคใบร่วงยางพารา เป็นโรคอุบัติใหม่โดยเกิดจากเชื้อรา Pestalotiopsis sp. เป็นเชื้อราสาเหตุของโรคใบร่วงที่ไม่เคยพบในประเทศไทยมาก่อน สามารถพบได้ทุกสายพันธุ์ แพร่ระบาดโดยลมและฝนจึงค่อนข้างยากต่อการป้องกันและควบคุม ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตน้ำยาง หากระบาดรุนแรงจะทำให้ผลผลิตน้ำยางลดลงร้อยละ ๓๐ - ๕๐ โดยรายงานของกยท.ล่าสุด (๑๐ ม.ค. ๖๓) พื้นที่ปลูก ๖๖ จังหวัด จำนวน ๑๗,๕๔๔,๙๒๙ ไร่ มีพื้นที่เสียหาย ๙ จังหวัด รวม ๗๖๒,๙๓๙.๓๔ ไร่

โรคหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด จะระบาดรุนแรงในข้าวโพดอายุ ๗-๔๕ วัน เมื่อข้าวโพดอายุเกิน ๔๕ วันการแพร่ระบาดจะลดลง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดจะทำลายใบอยู่ในยอดข้าวโพด ในอากาศร้อนจัดก่อนเข้าสู่ฤดูฝน (ก.พ.- เม.ย) อุณหภูมิ ๓๖ - ๔๑ องศา หรือ ในช่วงที่มีอากาศร้อน แห้งแล้ง ฝนทิ้งช่วง โดยมีพื้นที่ปลูก ๗๐ จังหวัด จำนวน ๖,๑๐๙,๘๑๖ ไร่ พบการระบาด ๔๒ จังหวัด จำนวน ๑,๐๗๖,๖๒๒ ไร่

โรคไหม้คอรวงข้าว สาเหตุสำคัญเกิดจากเกษตรกรหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวในอัตราสูง โดยใช้เมล็ดพันธุ์ ๓๐ – ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ (จากที่เหมาะสมคือ ๑๕ – ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่) ใช้พันธุ์ข้าวอ่อนแอ และมีการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูงเกินความจำเป็น อีกทั้งสภาพอากาศมีความเหมาะสมต่อการเกิดโรค โดยพื้นที่ปลูก ๖๖ จังหวัด จำนวน ๓๒,๖๗๕,๑๓๐ ไร่ พบการระบาด ๑๑ จังหวัด ๓๙๖,๕๗๐ ไร่

โรคพุ่มไม้กวาดหรือโรคพุ่มแจ้ โดยเฉพาะผู้ที่ปลูกลำไยพันธุ์เบี้ยวเขียวก้านอ่อน ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรค โรคนี้มีไรลำไยเป็นแมลงพาหะนำโรค จากการติดเชื้อมายโคพลาสมา (Mycroplasmaly) ซึ่งจะทำให้ต้นโทรม ออกดอกและติดผลน้อยส่วนใบลำไยจะแข็งกระด้างไม่คลี่ออก กลายเป็นกระจุกสั้นๆ โดยเฉพาะตรงยอดอ่อนจะแตกเป็นฝอยมีลักษณะเหมือนไม้กวาด

โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African swine fever : ASF) เป็นโรคติดเชื้อไวรัสที่ติดต่อร้ายแรงในสัตว์ตระกูลสุกรซึ่งมีหมูป่าเป็นแหล่งรังโรคและมีเห็บอ่อนเป็นพาหะนำโรค โดยปัจจุบันมีการแพร่ระบาดในประเทศต่างๆ อาทิ จีน เมียนมา ลาว กัมพูชา ปัจจุบันมีแผนการรับมือ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเป็นวาระแห่งชาติ (๙ เม.ย.๖๒) ซึ่งไทยยังสามารถรับมือโรคระบาด ASF ไม่ให้เกิดเป็นโรคระบาดได้

<u>อัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าเกษตร</u> (ปี ๒๕๖๒)

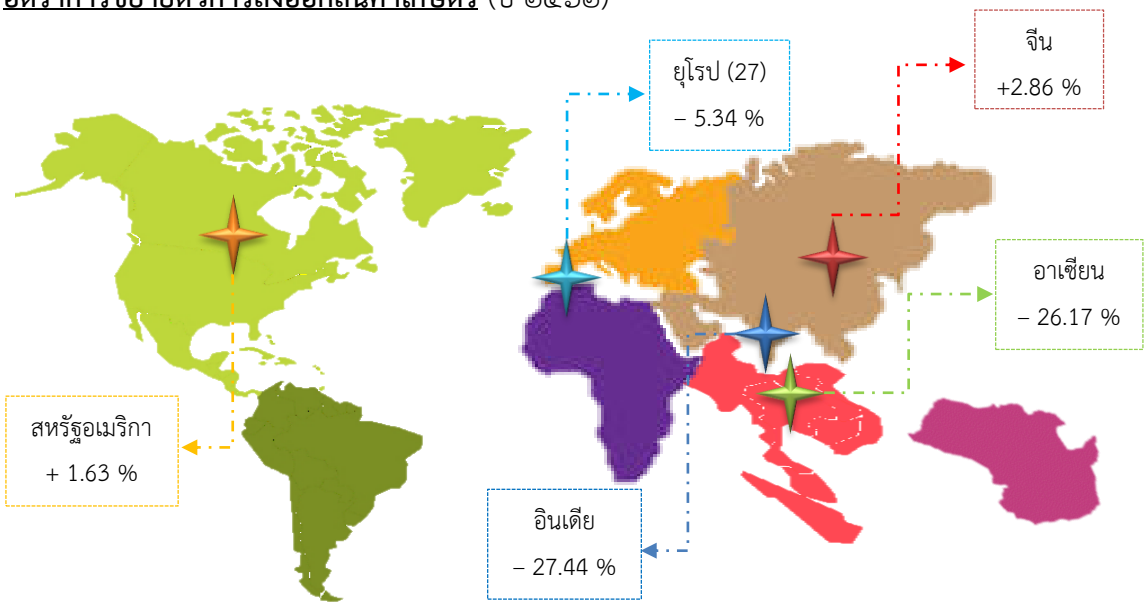

Source: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, ๒๕๖๓

จากข้อมูลทางสถิติการส่งออกของไทยในปี ๒๕๖๒ ภาพรวมการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยมีการขยายตัวลดลงร้อยละ ๙.๓๑ ทั้งนี้ กลุ่มประเทศสำคัญที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในการส่งออก ได้แก่ <u>จีน</u> มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๘๖ โดยมีสินค้าที่ส่งออกเพิ่มขึ้น ๓ อันดับแรก ได้แก่ ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง (+๙๙.๒๒%), ไก่สดแช่งเย็นแช่แข็ง (+๒๓๗.๔๙%), กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง (+๖๒.๑๕%) โดยสาเหตุที่มีการนำเข้าไก่ไทยเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากจีนกำลังเผชิญกับสถานการณ์ขาดแคลนเนื้อสุกรจากโรค ASF ส่งผลให้ราคาเนื้อสุกรมีราคาสูง ชาวจีนจึงหันมาบริโภคเนื้อไก่ทดแทน อีกทั้งจีนไม่มีการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าไก่เพียง ๒ ประเทศ คือไทยและชิลี ทำให้เป็นโอกาสสำคัญของสินค้าไก่ไทยที่จะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๒ สินค้าที่มีการส่งออกขยายตัว ได้แก่ ไก่ สุกร ทุเรียน ลำไย มังคุด และเงาะ

ตารางที่ ๓. ภาพรวมการส่งออกรายสินค้าปี ๒๕๖๒

สินค้า	ตลาดที่ขยายตัวได้ดี	ตลาดที่มีการหดตัว	ภาพรวม ปี 2562
ข้าว	สหรัฐอเมริกา แคเมอรูน	เบนิน จีน แอฟริกาใต้ ฮ่องกง	↓ (-28.3%)
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ฮ่องกง	เมียนมา ฟิลิปปินส์	↓ (-97.4%)
มันสำปะหลัง	สิงคโปร์ เวียดนาม	จีน ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย	↓ (-18.91%)
ปาล์มน้ำมัน	อินเดีย เยอรมนี	มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไนจีเรีย	↓ (-53.16%)
ยางพารา	สหรัฐอเมริกา ตุรกี ฝรั่งเศส	จีน มาเลเซีย ญี่ปุ่น	↓ (-12.79%)
สัปปะรดกระป๋อง	โปแลนด์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	สหรัฐอเมริกา เยอรมนี รัสเซีย	↓ (-17.23%)
ลำไย	จีน อินโดนีเซีย ฮ่องกง	เวียดนาม อินเดีย	↑ (+20.86%)
ทุเรียน	จีน เวียดนาม ฮ่องกง	ไต้หวัน มาเลเซีย	↑ (+50.68%)
มังคุด	จีน เวียดนาม ฮ่องกง	ลาว ออสเตรเลีย	↑ (+129.72%)
เงาะ	เวียดนาม จีน โอมาน	เมียนมา ลาว ซาอุดิอาระเบีย	↑ (+72.81%)
ไก่	จีน มาเลเซีย เกาหลีใต้	ญี่ปุ่น ลาว เนเธอร์แลนด์	↑ (+10.49%)
ไข่ไก่	กาตาร์ มาเก๊า จีน	ฮ่องกง สิงคโปร์ เมียนมา	↓ (-24.72%)
สุกร	ฮ่องกง กัมพูชา อินเดีย	ลาว เมียนมา มาเลเซีย	↑ (+95.5%)
กุ้ง	จีน สหราชอาณาจักร เมียนมา	สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น แคนาดา	↓ (-8.90%)

Source: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, ๒๕๖๓

<u>คาดการณ์สถานการณ์การผลิต และการตลาดรายสินค้าปี ๒๕๖๓</u>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) คาดการณ์ว่าภาวะเศรษฐกิจ (จีดีพี) การเกษตรในปี ๒๕๖๓ จะขยายตัวอยู่ในช่วง ๒– ๓ % แบ่งเป็นแต่ละสาขา ดังนี้

<u>สาขาพืช</u> คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วง ๒.๑–๓.๑% มีปัจจัยบวกจากนโยบายที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิต แผนการผลิตการตลาดครบวงจร การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ มาตรฐานสินค้าเกษตร ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ การส่งเสริมการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ ประกอบกับโครงการประกันรายได้เกษตรกรในสินค้าหลัก ๕ ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน และยางพารา เป็นต้น

<u>สาขาปศุสัตว์</u> คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วง ๒.๓-๓.๓% โดยการผลิตสินค้าปศุสัตว์โดยรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงสุกร ไก่เนื้อ ไข่ไก่ โคเนื้อ น้ำนมดิบ เพื่อรองรับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะตลาดญี่ปุ่น สหภาพยุโรป และจีน

<u>สาขาประมง</u> คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วง ๑.๕-๒.๕% โดยผลผลิตกุ้งทะเลเพาะเลี้ยง คาดว่าจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีขึ้น ซึ่งการส่งออกคาดว่าจะขยายตัวตามความต้องการของประเทศผู้นำเข้าหลัก เช่น สหรัฐ ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม สินค้าประมง อาจต้องประสบกับปัญหาเช่น มาตรการการกีดกันทางการค้า เงินบาทแข็งค่า

<u>สาขาป่าไม้</u> คาดว่าจะขยายตัว ๑.๒-๒.๒ เนื่องจากความต้องการใช้ไม้ยูคาลิปตัสเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตกระดาษและแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงชีวมวลมีอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๔. คาดการณ์สถานการณ์สินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓

สินค้า	การผลิต		บริโภค	ส่งออก	นำเข้า	ราคา
	เนื้อที่	ผลผลิต				
ข้าว - นาปี	↓	↓	↓	↑	-	↑
- นาปรัง	↓	↓				
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	↓	↑	↑	↑	↑	↔
มันสำปะหลัง	↑	↑	↑	↑	↔	↔
ยางพารา	↑	↑	↑	↑	-	↔
ปาล์มน้ำมัน	↑	↑	↑	↓	↑	↑
ถั่วเหลือง	↓	↓	↑	↓	↑	↑
กาแฟ	↑	↓	↑	↓	↑	↓
สับปะรด	↑	↑	-	↑	-	↑
ลำไย	↑	↑	↑	↑	-	↓
ทุเรียน	↑	↑	↑	↑	-	↔
มังคุด	↑	↑	↑	↑	-	↔
ไก่เนื้อ	-	↑	↑	↑	-	↑
ไข่ไก่	-	↑	↑	↓	↑	↑
สุกร	-	↑	↑	↑	↔	↔
กุ้ง	-	↑	↑	↔	↔	↓

หมายเหตุ: ↑ หมายถึง การเพิ่มขึ้น ↓ หมายถึง การลดลง ↔ หมายถึงการทรงตัว และ - หมายถึง ไม่มีข้อมูล

Source: รวบรวมโดยกรมการค้าภายใน จากข้อมูลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๓

ภาพรวมสินค้าเกษตรในปี ๒๕๖๓

จากปัจจัยทางเศรษฐกิจของโลกซึ่งคาดว่าในปี ๒๕๖๓ จะขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เช่นเดียวกับเศรษฐกิจภายในประเทศของไทย แสดงให้เห็นว่ากำลังซื้อของคนทั่วโลกมีการขยายตัวลดลง ดังนั้นการขยายตัวจึงมีแนวโน้มว่าภาคการเกษตรไทยจะขยายตัวลดลงด้วย สศก.จึงคาดการณ์ว่า GDP ภาคการเกษตรในปี ๒๕๖๓ จะขยายตัวเพียงร้อยละ ๒ - ๓ เท่านั้น นอกจากนี้ในปี ๒๕๖๓ ไทยยังประสบกับปัญหาภัยแล้งที่ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำลดลงแทบทุกภาคของไทย รวมทั้งปริมาณน้ำฝนทั้งประเทศที่คาดว่าจะต่ำกว่าค่าปกติถึงร้อยละ ๑๐ (ม.ค.- มี.ค.) ขณะที่ปัญหาโรคระบาด แมลง ศัตรูพืช ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมสินค้าเกษตรในปี ๒๕๖๓ จึงต้องวิเคราะห์ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก รวมถึงภาวะการผลิตและการตลาด เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สินค้ารายชนิดได้อย่างเหมาะสม โดยแบ่งกลุ่มสินค้าออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ ๕. แนวโน้มสินค้าเกษตรไทย ปี ๒๕๖๓

แนวโน้มสินค้าเกษตรไทยในปี ๒๕๖๓	
๑. อนาคตสดใส	ไก่เนื้อ สุกร ทุเรียน มังคุด ลำไย เงาะ
๒. พอไปได้	ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ปาล์มน้ำมัน ไข่ไก่ ยางพารา
๓. จับตาใกล้ชิด	กาแฟ กุ้ง สับปะรด

หมายเหตุ: อนาคตสดใส คือ ตลาดโลกมีความต้องการสูง และคาดว่าราคาจะอยู่ในเกณฑ์ดี
พอไปได้ คือ ตลาดโลกยังคงมีความต้องการสูง แต่อาจมีปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ อาทิ ภัยแล้ง โรคระบาด
จับตาใกล้ชิด คือ การแข่งขันในตลาดโลกสูง ความต้องการในตลาดโลกลดลง ผลผลิตออกสู่ตลาดเยอะ ราคาคาดว่าจะลดลง

จากตารางที่ ๕ จะเห็นว่าสินค้าที่ต้องมีการจับตาอย่างใกล้ชิด ได้แก่ กาแฟ ซึ่งคาดว่าราคาจะลดลงตามทิศทางของราคาตลาดโลก เนื่องจากผลผลิตกาแฟของโลกในปี ๒๕๖๓ คาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่ กุ้ง ยังคงเผชิญปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง และส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหรัฐซึ่งเป็นตลาดส่งออกกุ้งของไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ภาพรวมผลผลิตกุ้งของโลก เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๕.๔๖ เมื่อเทียบกับปีก่อนยิ่งกดดันราคากุ้งในตลาดโลกให้ลดลงได้ และ สับปะรด ที่คาดว่าผลผลิตในปี ๒๕๖๓ จะเพิ่มมากขึ้น แต่ความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย อาจประสบปัญหาจากอัตราแลกเปลี่ยนที่แข็งค่าขึ้น รวมถึง ราคาสินค้าของประเทศคู่แข่ง เช่น ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย ที่นอกจากต้นทุนการผลิตต่ำกว่าไทยยังได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรทั่วไป (GSP) ทำให้ราคาของประเทศคู่แข่งมีราคาต่ำกว่าไทยมาก

ทั้งนี้ สินค้าที่มีอนาคตสดใส มีการส่งออกไปตลาดจีนเป็นอันดับหนึ่ง จึงควรติดตามสถานการณ์ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (novel coronavirus ๒๐๑๙, ๒๐๑๙-nCoV) หรือไวรัสอู่ฮั่น ที่ก่อโรคปอดอักเสบ (pneumonia) ในเมืองอู่ฮั่น (Wuhan) มณฑลหูเป่ย (Hubei) ประเทศจีนอย่างใกล้ชิด หากการระบาดของโรคกินระยะเวลายาวนาน จะส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย โดยเมื่อวันที่ ๑ ก.พ. ๖๓ สศก. คาดการณ์ว่าผลกระทบระยะสั้นต่อการส่งออกสินค้าเกษตรไทยไปจีนจะลดลงร้อยละ ๐.๘๑ จากการที่จีนปิดเมืองทำให้ต้องหยุดนำเข้าสินค้าเกษตรหลักๆ อาทิ ผลไม้ ผัก อาหารและเครื่องดื่ม โดยสินค้าที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบในระยะแรก ได้แก่ ผลไม้สด รวมถึง ไก่ กุ้ง ปลา ทั้งสด และแช่เย็นแช่แข็ง เนื่องจากเป็นสินค้าบริโภคที่เน่าเสียง่าย และหาก ๓ เดือน สถานการณ์ยังไม่ดีขึ้น จะส่งผลกระทบต่อสินค้าผลไม้ที่มีความอ่อนไหวอื่นๆ ได้แก่ ทุเรียน มังคุด ลำไย ลิ้นจี่ เพราะเป็นช่วงผลไม้ออกสู่ตลาดมากจึงควรติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเพื่อเตรียมมาตรการรองรับที่เหมาะสมต่อไป